

O projektu

Mgr. Jaroslava Barbara Sporková

1. Úvod

Inspirací projektu Postgraduální kurzy zhodnocení celoživotních zkušeností – předpoklad prodloužení horizontu dobrovolného produktivního uplatnění člověka na profesních trzích „ARNOLD“ byla Strategie rozvoje lidských zdrojů pro Českou republiku, kterou schválila vláda ČR na jaře 2003. Tato Strategie věnuje, mimo jiných oblastí, pozornost problémům, kterým čelí jednotlivé generace v současné společnosti. Konstatuje se v ní, že v nejsložitějším a současně nejobtížnějším postavení se nachází starší střední generace, tedy lidé starší 50 let. Projekt „Nové gramotnosti pro střední generaci aneb Univerzita půl třetího věku“ reaguje na oba výše uvedené problémy tím, že rozvoj novodobých gramotností propojil se vzděláváním starší střední generace.

Projekt byl realizován v rámci Operačního programu JPD 3, cíl 2, NUTS II, hl. město Praha a byl financován Evropským sociálním fondem, rozpočtem České republiky a hl. městem Prahou. Zahájen byl 1. září 2006 jako dvouletý program. Název projektu je vyčerpávající, avšak velmi dlouhý. Proto byly hned od počátku zvolena i krátká varianta názvu „ARNOLD“. Ti, kdo znají kultovní britský seriál „Ano, pane ministře“, si jistě vzpomenou na postavu kancléře premiéra Arnolda, který se ve svém důchodovém věku připravuje na roli člena několika správních rad a poradce vlády.

Nositelem projektu se stala Vysoká škola finanční a správní.

Partnery školy se v projektu staly

Hygienická stanice hl. m. Prahy

LindeGass, a.s.

Městská část Praha 7

Cílem projektu bylo přispět ke zlepšení postavení starší střední generace na trhu práce, a to prostřednictvím nově vytvořeného a následně zrealizovaného vzdělávacího programu, který pomůže zejména personalistům a osobám v profesních asociacích a komorách a zástupcům odborových svazů radit zaměstnancům a dalším lidem, jak využít svých dosažených celoživotních zkušeností k tomu, aby tyto byly v závěru jejich profesního života co nejlépe využity. Chtěli jsme připravit a pilotně ověřit komplex vzájemně provázaných metodických a vzdělávacích modulů, poskytnout strukturovaný metodický a metodologický servis.

To vše s představou, že absolvent vzdělávacího programu bude

- umět poradit starším občanům při zhodnocení jejichž životních zkušeností,
- umět využívat zdroje informací umožňující získávat průběžný přehled o vývojových trendech v oblastech jejich perspektivního uplatnění na profesních trzích s využitím poznatků původního výzkumu,
- zvládat mezigenerační komunikaci, týmovou spolupráci (zejména při osvojování nových poznatků a jejich aplikaci v praxi),
- motivovat starší občany ke změně.

Naším vedlejším cílem bylo

- Podílet se zprostředkovaně na udržení rovnováhy penzijního systému a na prohloubení míry solidarity mezi těmi, co mohou a chtějí být i ve vyšším věku produktivně činní, a těmi, co z rady důvodů již nemohou nalézt vhodné uplatnění.
- Napomoci tvorbě hodnot a vzoru spojených s vhodným projektováním profesní dráhy starších obyvatel.

- Přispět k překonání stratifikačních problémů souvisejících s prodlužováním délky lidského života.

Cílovou skupinou projektu se stali:

- Odborníci pražských zaměstnavatelských
- Odborníci pražských odborových svazů
- Personalisté pražských institucí a podniků
- Pražští podnikatelé a zaměstnavatelé
- Profesní asociace a komory působící v hl. městě Praze

2. Realizace

2.1 Projekt a jeho lidé

Realizačně-programový tým tvořili:

- Ředitel projektu: Ing. Pavel Holomek, později RNDr. Petr Budinský, CSc.
- Hlavní odborný garant (a spoluautor projektu): Doc. Radim Valenčík, CSc.
- Odborná konzultantka (a spoluautorka projektu): Mgr. Jaroslava Barbara Sporková
- Manažerka projektu: Ing. Jitka Kolínová, později Ing. Radka Olejárová
- Výkonná ekonomka projektu: Hana Donátová
- Odborní garanti jednotlivých modulů: PhDr. Libor Machan, CSc., PhDr. Rafík Betdredinov, CSc., Mgr. Ing. Petr Wawrosz, PhDr. Marie Hamplová, Ing. Iva Merhautová
- Organizátoři vzdělávacích akcí: Ing. Martina Linhartová, Blanka Omelková, Alena Procházková
- Propagace: Doc. Ing. Milan Kašík, CSc.
- Lektori

Roli strategicko – monitorovacího orgánu plnil Řídící výbor, který pracoval v tomto složení:

- Předsedkyně ŘV: Dr. Bohuslava Šenkýřová, rektorka VŠFS
- Zástupce partnera - Hygienická stanice hl. m. Prahy: MUDr. Vladimír Polanecký
- Zástupce partnera – Linde gas, a.s.: Ing. Ludmila Němcová
- Zástupce partnera - Městská část Praha 7: Mgr. Jana Jelínková
- Zástupce hlavního nositele úkolu: RNDr. Petr Budinský, CSc.
- Odborná konzultantka: Mgr. Jaroslava Barbara Sporková

Řídící výbor zasedal celkem 7 x. Zápis z každého jednání byl zveřejněn na WWW stránkách projektu.

2.2 Vzdělávací program a vzdělávací moduly

Vzdělávací program „ARNOLD“ byl složen ze 4 vzdělávacích modulů. Přestože bylo možné, aby se zájemce o studium mohl přihlásit pouze do některého z nabízených modulů, všichni přihlášení využili možnost absolvovat všechny 4 moduly.

Modul č. 1: Nejnovější trendy společenského a profesního vývoje

Seznámení s nejnovějšími poznatky v perspektivních oborech a uplatnění těchto poznatků ve znalostní společnosti. Pětidenní modul umožní každému účastníkovi projektu vypracovat si s podporou nejlepších odborníků a na základě velmi efektivních metod osobní SWOT analýzu (poznání vlastních silných a slabých stránek, dále příležitostí a hrozeb v turbulentním vnějším prostředí). Na jejím základě si každý účastník s pomocí odborníků stanoví plán osobního rozvoje a zformuluje osobní („akční“) strategický plán svého dalšího profesního uplatnění. V závěrečné, tréninkové části modulu, si každý účastník procvičí nejefektivnější metody a postupy realizace tohoto osobního strategického plánu s důrazem na klíčové situace (procesy změn v podnicích a organizacích, výběrová řízení, přijímací a hodnotící rozhovory, důležité prezentace, účast v podnikatelských projektech a projektech s podporou EU, apod.).

Odborný garant: PhDr. Libor Machan, CSc.

Modul č. 2: Metody efektivního myšlení, překonávání stereotypů, zhodnocení zkušeností

Metodika a metodologie myšlení směřující k lepšímu využití zkušeností, jejich systematizaci, posílení inovačních prvků myšlení, překonání stereotypů, zvýšení komunikačních schopností. Konkrétně jde o posílení a nabývání následujících kompetencí - inovační (přicházet s novým), systematizační (vhodně uspořádat stávající poznatky a zkušenosti z hlediska jejich využití), komunikační (umět předávat poznatky a osvojovat si poznatky v rámci komunikace) a realizační (umět využít poznatky v oblasti praktického uplatnění). Zde budou využity materiály zpracované ke zvýšení efektivnosti myšlení. Přednášková část bude doplněna i praktickým cvičením. Polovina modulu bude realizována formou e-learningu s využitím distančních opor.

Odborný garant: PhDr. Rafik Betdredinov, CSc.

Modul č. 3: Týmová a mezigenerační komunikace, využívání moderních informačních technologií

Metodika a praktické návyky využití celoživotního informačního servisu v návaznosti na praktické návyky v oblasti mezigenerační komunikace a mezigenerační i mezioborové týmové spolupráce. Zde bude využito celoživotního informačního servisu, který Vysoká škola finanční a správní připravuje pro své absolventy. Napojení na tento informační servis umožňuje mít "on-line" přístup k nejnovějším poznatkům v oboru uplatnění, včetně výsledků původního výzkumu realizovaného samotnou vysokou školou. Účastníci kurzů získají přístup k tomuto informačnímu servisu po stránce metodické, technické i formou osvojení praktických zkušeností z týmové mezigenerační práce. Součástí bude získání návyků a zkušeností při zpracování případových studií mezigeneračně obsazenými týmy, využití elektronické komunikace. Důležitou součástí tohoto bloku bude metodika projektování celoživotní profesní dráhy (v tomto směru bude mít projekt multiplikační efekty i pro účastníky mezigeneračních týmů z nižších věkových skupin).

Odborný garant: PhDr. Marie Hamplová, Mgr. Ing. Petr Wawrosz

Modul č. 4. Kvalifikovaná péče o vlastní zdraví

Doplňující poznatky o způsobu optimálního aktivního efektivního využívání zdravotní péče a režimu životosprávy z hlediska prevence, účasti občana na pravidelném monitorování vlastního zdravotního stavu, efektivní relaxace a rekreace.

Všechny moduly byly koncipovány tak, aby působily komplexně v rovině pozitivního předávání poznatků, aby v rovině metodiky vedly k vytvoření návyků, příp. omezení nežádoucích návyků, v rovině motivační zvyšovaly zájem o další profesní uplatnění, získávání nových poznatků i aktivního zhodnocení a využívání vlastních zkušeností.

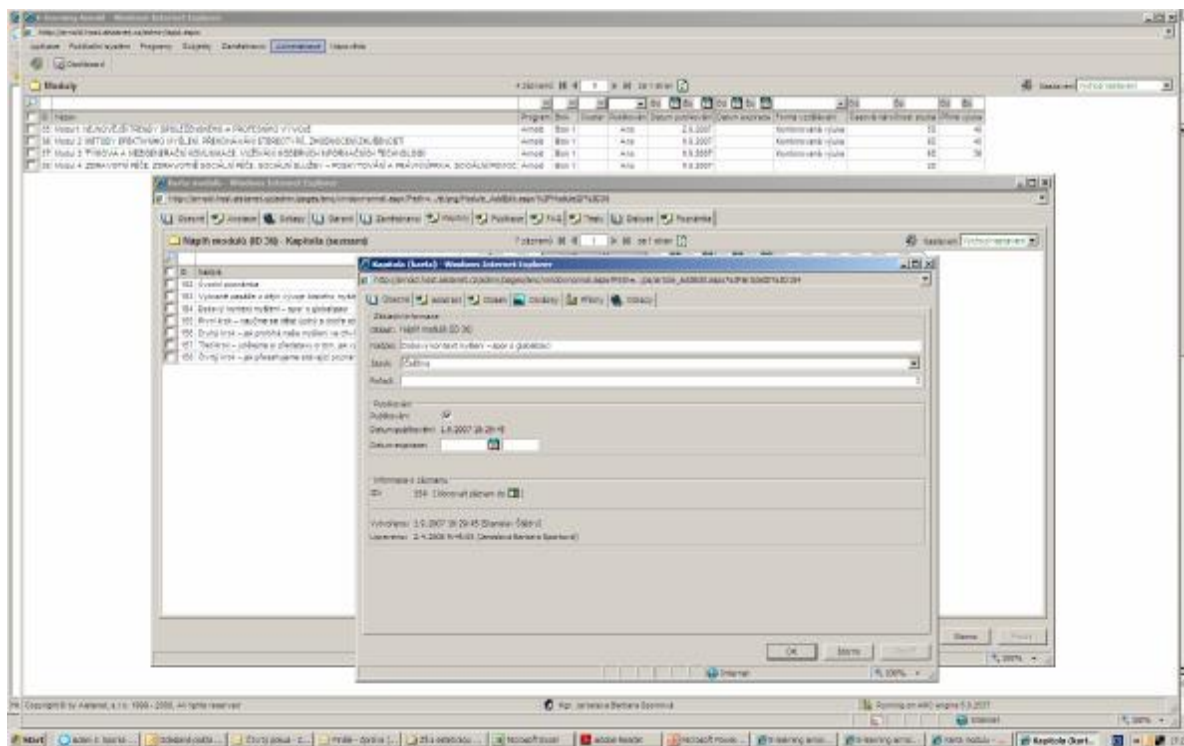
Hodinová dotace přímé výuky byla 128 hodin. Přímá výuka byla doplněna řadou individuálních konzultací posluchačů s lektory.

Součástí vzdělávacího programu byl E-learning, resp. E-learningová podpora poskytující doplnění zřiva zejména těm posluchačům, kteří se nemohli některého z výukových dnů zúčastnit.

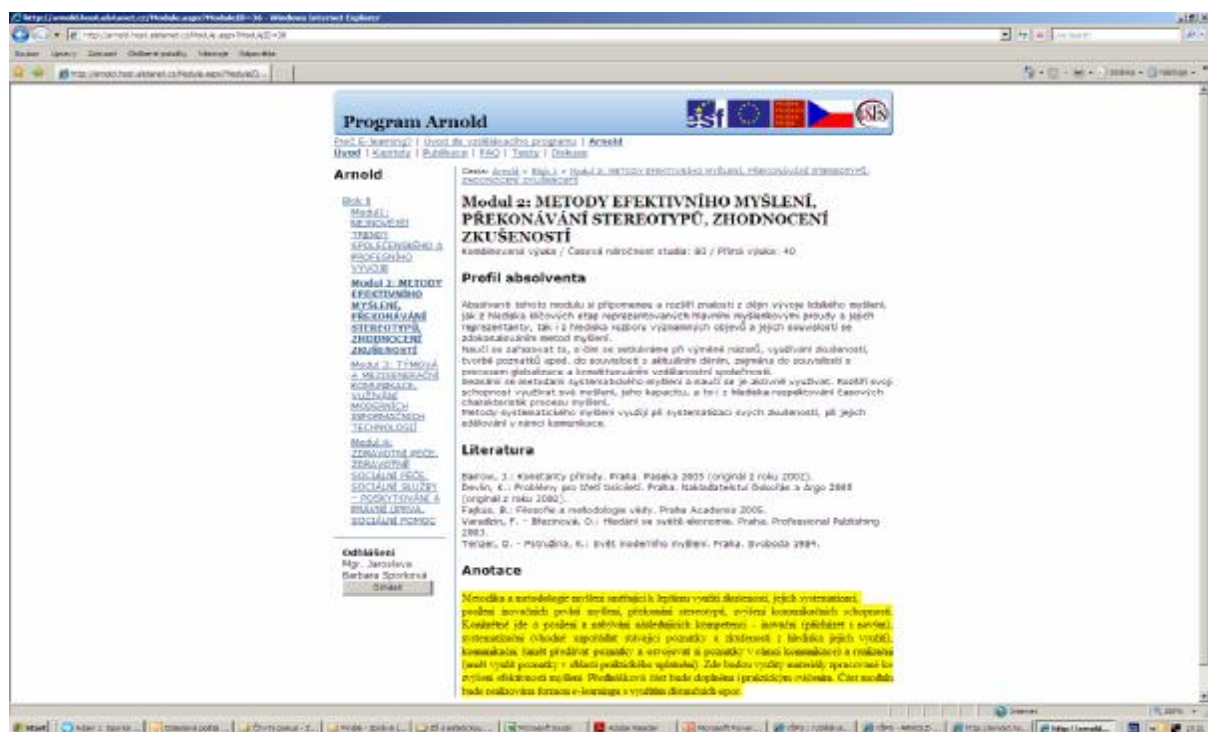
Odborný garant: Ing. Iva Merhautová. MUDr. Vladimír Poslanecký

2.3 E-learningová podpora

Obsah E-learningu byl vytvářen současně s tvorbou vzdělávacích textů. Oproti studijním materiálům v tištěné podobě byl průběžně doplňován o různé prezentace a fotografie. Tvůrci programu jej znají zejména v této podobě, která umožňovala poměrně snadno vkládat jednotlivé anotace vzdělávacího programu, popis jednotlivých kapitol vzdělávacího modulu, texty kapitol, seznam literatury atp.:

Účastníci vzdělávacího programu „ARNOLD“ znají E-learning v trochu jiné podobě:

2.4 Posluchači

Nábor posluchačů do vzdělávacího programu probíhal od jara 2007. Nejúčinnějším způsobem se ukázalo osobní oslovení vytipovaných osob spadajících do cílové skupiny projektu. Dobrou roli sehrál i dopis rozeslaný zejména personalistům a zástupcům odborových a zaměstnavatelských svazů:

Vážená paní, vážený pane

máte chuť na sobě dále pracovat, **získat nové znalosti a dovednosti? Chcete si prověřit své silné a slabé stránky?** Chcete dokázat sobě i svému okolí, že člověk starší 50. let nepatří do starého železa a že schopnost dalšího rozvoje, není výhradou mladých lidí? Pokud pracujete na území hl. města Prahy a do Vaší pracovní náplně patří péče o lidské zdroje, případně jste zástupce zaměstnavatelského a zaměstnaneckého svazu či profesní organizace, pak právě pro Vás připravila Vysoká škola finanční a správní v akademickém roce 2007 až 2008 postgraduální kurz **zhodnocení celoživotních zkušeností**

zvaný krátce **ARNOLD**

Tento unikátní projekt, umožní svým účastníkům prodloužení horizontu dobrovolného produktivního uplatnění člověka na profesních trzích. projektu.

Více informací o projektu, včetně jeho zkráceného názvu, naleznete na www.vsfs.cz (záložka „Vzdělávací programy EU“ – viz program ARNOLD).

Na Vaši účast se těší realizátoři projektu.

Pozn.: Dopis doprovázel stručný popis projektu doplněný anotacemi jednotlivých vzdělávacích modulů.

Studium zahájilo celkem 28 posluchačů. V průběhu projektu jeden posluchač odstoupil a dva byli zapsáni dodatečně.

Vzhledem k tomu, že každý z posluchačů se zúčastnil všech 4 vzdělávacích modulů, monitorovací ukazatel, který byl stanoven na 100, byl překročen o 16%.

Účastníci vzdělávacího programu, kteří záhy přijali pojmenování Arnold, i chvílemi přejímali i roli spoluvůrců projektu a diskutovali s lektory i spolu navzájem o dalších tématech, které by bylo vhodné do programu zahrnout.

Celkem 29 posluchačů úspěšně ukončilo studium všech 4 vzdělávacích modulů. Všichni obdrželi osvědčení o absolvování vzdělávacího programu Arnold. Osvědčení jim bylo předáno na závěrečném setkání, které se uskutečnilo dne 24. června 2008.

2.5 Přehled všech klíčových aktivit projektu

1. Detailní analýza vzdělávacích potřeb cílové skupiny
2. Stanovení profilu absolventa
3. Základní příprava vzdělávacího programu
4. Modul č. 1
5. Modul č. 2
6. Modul č. 3
7. Modul č. 4
8. E-learningová podpora
9. Pilotní ověření vzdělávacích modulů
10. Definitivní verze vzdělávacího programu
11. Obsahově metodický seminář lektoru modulu
12. WWW stránky projektu
13. Certifikace
14. Propagace
15. Závěrečný Sborník
16. Příprava vzdělávacích modulů k akreditaci
17. Hodnocení a kontrola
18. Technické a další vybavení pro potřeby vzdělávání
19. Řízení projektu

2.6 Realizace vzdělávacích modulů

Vzdělávací akce byly zahájeny 25. září 2007 v budově VŠFS, Estonská 500, Praha 10 za účasti prorektora Doc. Ing. Milana Kašíka, Csc., zástupců partnerů a všech členů realizačního týmu. Ukončen byl dne 24. června 2008.

Vzdělávací kurzy se konaly převážně v budově Bankovní akademie. Dvakrát se posluchači sešli v prostorách Institutu environmentálních služeb, rovněž dvakrát navštívili v rámci

výjezdového školení Sedlec a jednou se stali hosty Kongresového centra Akademie věd ČR – Zámek Liblice.

	Termín	Místo	Počet hodin	Obsahové zaměření
1.	25. září	Praha10, VŠFS	4	14:00 až 18:00 hodin Zahájení kurzu Modul 2
2.	12. a 13. října	Penzion DALMO Sedlec – Prčice	16	Mimopražská školení budou zahájena vždy v pátek v 10:00 hodin a ukončena v sobotu v 17:00 hodin. Modul 1
3.	23. října	Praha 3, Bankovní akademie	4	14:00 až 18:00 hodin Modul 2
4.	8. listopadu	Praha 4, Podolí IES	8	9:00 až 17:00 hodin Modul 1
5.	20. listopadu	Praha 3, Bankovní akademie	4	14:00 až 18:00 hodin Modul 4
6.	7. a 8. prosince	Praha 4, Podolí IES	16	8:00 až 17:00 hodin 8:00 až 17:00 hodin Modul 1
7.	8. ledna	Praha 3, Bankovní akademie	4	14:00 až 18:00 hodin Modul 2
8.	22. ledna	Praha 3, Bankovní akademie	4	14:00 až 18:00 hodin Modul 3
9.	5. února	Praha 3, Bankovní akademie	8	9:00 až 17:00 hodin Modul 2 Modul 4
10.	19. února	Praha 3, Bankovní akademie	4	14:00 až 18:00 hodin Modul 3
11.	14. a 15. března	Mimo Prahu	(8+8) 16	Mimopražská školení budou zahájena vždy v pátek v 10:00 hodin a ukončena v sobotu v 17:00 hodin. Modul 2 Modul 3 Modul 4
12.	8. dubna	Praha 3, Bankovní akademie	4	14:00 až 18:00 hodin Modul 3
13.	22. dubna	Praha 3, Bankovní akademie	8	9:00 až 17:00 hodin Modul 2 Modul 3
14.	16 a 17. května	Mimo Prahu	16	Mimopražská školení budou zahájena vždy v pátek v 10:00 a ukončena v sobotu v 17:00 hodin. Modul 2 Modul 3 Modul 4
15.	10. června	Praha 3, Bankovní akademie	8	9:00 až 17:00 hodin Modul 2 Modul 3
16.	24. června	Praha	4	Závěr

2.7 Propagace

Důležitou roli při realizaci projektu hraje propagace Evropského sociálního fondu, který byl dominantním donátorem projektů realizovaných v rámci JPD 3.

Vznikla propagační skládáčka.

Významnou roli v propagaci projektu sehrály WWW stránky, které poskytovaly všechny relevantní informace vztahující se k organizaci projektu, k jeho obsahu, k lidem, kteří se na realizaci podíleli. Vyhledávanou částí stránek byla fotogalerie.

Pozn.: www.vsfs.cz budou přístupné minimálně do 31. srpna 2009.

Významnou plánovanou aktivitou byl Závěrečný odborný seminář projektu, který byl určen všem „Arnoldům“, realizačnímu týmu, zástupcům partnerů projektu a dalším zájemcům. Konal se dne 20. května v Národním domě na Vinohradech, Praha 2 s tímto programem:

Program semináře

1. Registrace účastníků
13:30 až 14:00
2. Zahájení – R. Valenčík
14:00
3. Společenství škol a jeho význam pro rozvoj dalšího vzdělávání – P. Budinský
14:00 – 14:15
4. Vystoupení partnerů
14:15 – 14:30
5. Rekapitulace - J.B.Sporková
14:30 – 14:45
6. Informace o vyhodnocení průběžných dotazníků - J. Rytina
14:45 – 15:10
7. Přestávka
15:10 – 15:25
8. Vystoupení zahraničních hostů na téma Vzdělávání starší generace - Halina Lapina a Ingrida Loža z Univerzity v Rize
15:25 – 16:05
9. Postřehy a zkušenosti, diskuse - R. Valenčík
16:05 - 16:25
10. Udržitelnost projektu, závěry - M. Luczka
16:25 – 16:35
11. Závěr

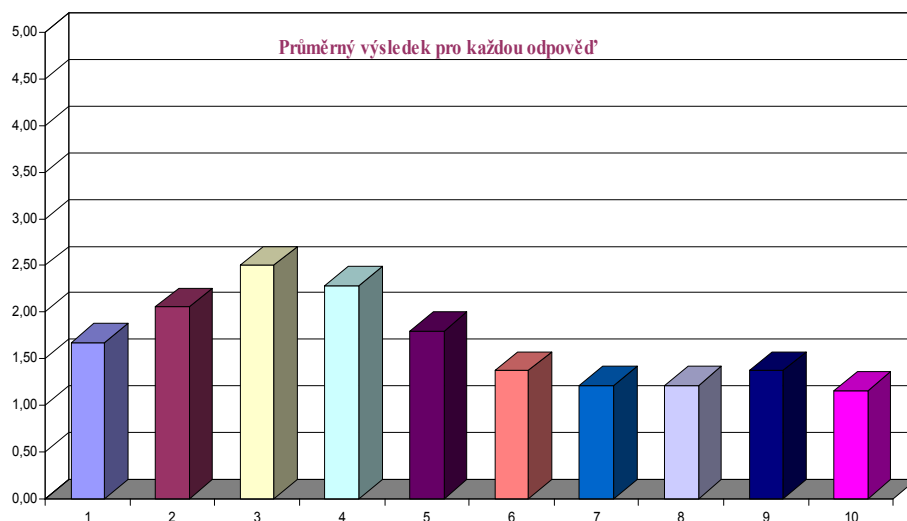
2.8 Hodnocení projektu

Hodnocení projektu probíhalo ve dvou úrovních.

Tou první bylo hodnocení vzdělávací akce na závěr každého vzdělávacího dne. Posluchači odpovídali na tyto otázky:

1. Obsah tématu splnil moje očekávání
2. Předávané poznatky byly pro mne nové
3. Získané poznatky v praxi využiji
4. Získané poznatky v běžném životě využiji
5. Seminář byl dobře strukturován
6. Výklad byl srozumitelný
7. Přednášející dokázali zaujmout Vaši pozornost
8. Prostor pro dotazy byl dostatečný
9. Přednášející používali při výkladu příklady z praxe
10. S organizačním zabezpečením jsem byl/a spokojen/a

Odpovědi byly vždy vyhodnoceny a převedeny to grafu – viz následující příklad:

Hodnocení akce ze dne 23. října 2007.

Druhou úroveň hodnocení tvořila dvě dotazníková šetření. První - průběžné šetření - probíhalo v zimě 2008, druhé – závěrečné hodnocení - bylo vyhodnoceno po ukončení vzdělávací části projektu.

3. Závěr

Projekt, který si kladl za cíl přispět ke zlepšení postavení starší střední generace na trhu práce prostřednictvím nového vzdělávacího programu, který pomůže zejména personalistům a osobám v profesních asociacích a komorách a zástupcům odborových svazů radit zaměstnancům a dalším lidem, jak využít svých dosažených celoživotních zkušeností k tomu, aby tyto byly v závěru jejich profesního života co nejlépe využity, byl naplněn.

V průběhu projektu jsme navíc získali z řad posluchačů řadu budoucích spolupracovníků školy na poli dalšího vzdělávání a rovněž i řadu lidí silně motivovaných k práci se starší generací.